

VEU DE L'EXILI CATALÀ I REPUBLICÀ

Nº 43

14 d'Abril de 1989

14 d'Abril de 1931

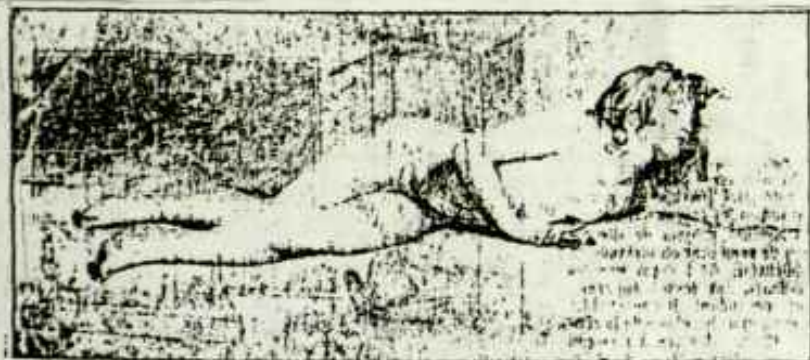
El 12 d'Abril de 1931, les eleccions municipals foren guanyades pels partits republicans a Catalunya i a Espanya. La proclamació a Barcelona i a Catalunya de la República Catalana i de la República Federal espanyola i a Madrid i a Espanya de la República espanyola, aixecà un immens entusiasme popular. El poble plebiscità el nou règim. La República portava en ella totes les esperances en un canvi fonamental pel país.

Avui, en l'any 89, el post-franquisme oculta, persegueix i recupera tots els símbols i valors de la República. El combat republicà esdevé la clau de l'exigència de superació de l'heretatge franquista.

En el bicentenari de la Revolució Francesa

"Joseph Bara,
sant i màrtir"

"Crida visca el rei i tindràs la vida salva!", li digueren els vendeans. Bara, l'heroic petit tambor, llançà un estrepitos "Visca la República!", abans de caure sota els cops rebuts.

Quadre de David

Recuperació !

En aquest 50 aniversari del nostre exili, Jordi Pujol, president de la Generalitat del "reialme" espanyol ha recorregut, amb nombrosos catalans, el camí de l'exili que seguí el nostre president Lluís Companys.

En l'homenatge que a Cotlliure, el mes de febrer, es dedicà, per la Fundació Antonio Machado, al nostre poeta republicà espanyol, hi parlaren dos ministres de Madrid, Jorge Semprun i Alfonso Guerra. Homenatge a la virtut republicana!

Nosaltres havíem adreçat una carta a la Fundació Antonio Machado : "Nosaltres lamentem que aquestes Jornades, que ho són de dolor i de record del combat republicà del nostre poeta, siguin "recuperades" per la presència de membres de l'actual govern de la monarquia espanyola."

Sembla que el post-franquisme vol recuperar els nostres valors republicans, els nostres herois i els nostres màrtirs ... les seves víctimes!

Es que els valors genuïns i històrics del poble sorgeixen del fons de l'ànima popular?

Manuel Azaña i
Francesc Macià :
Homes símbol de la
República

El govern socialista de Madrid, obligat a administrar l'heretatge franquista, es troba amb el problema de la "violència" del combat basc. Per arribar a superar aquesta situació, en aquests mesos de febrer i març del 89, negocia, a Argel, amb representants d'ETA militar. Se'ns diu que el govern de Madrid ofereix l'"alliberació dels presoners i llur inserció en la societat", mentre que ETA reclama, a més d'aquesta alliberació dels presoners, el reconeixement del "dret a l'autodeterminació" del poble basc. En el millor dels casos, aquest dret serà reconegut.. en principi i a llarg terme.

Si el reconeixement del "dret a l'autodeterminació" suposa una superació del post-franquisme, en canvi, la suposada "reinserció social" fa olor de franquisme : com els opositants a la injustícia i al crim poden ésser-hi "reinsertats"?

"La Pau, ara i per sempre"

Es aquest el clam d'una gran manifestació que ha tingut lloc a Bilbao el 18 de març. Hi participaven tots els partits i organitzacions de l'"Espanya democràtica" i la direcció la portaven les autoritats basques dites moderades.

Guernica : "l'Arbre"

Quan Arzalius, president del PNB hi diu : "Jo puc millorar l'"Alternativa KAS" (programa d'ETA per l'autodeterminació)", i afegeix "No és un assumpte de Madrid" i "si Espanya és democràtica tindrà de reconèixer el nostre dret", hi veiem una recuperació del programa d'ETA i una consolidació del seu poder polític a expenses de Madrid.

Impregnació

Els règims de dictadura no superats deixen una "impregnació" en les mentalitats dels dirigents. Així els actuals dirigents espanyols han rebut l'heretatge de la "repressivitat" de la dictadura. Un representant del govern de Madrid presideix aquest any i fins el mes de juny la CEE. Madrid, doncs proposa que els diferents països de la CEE adoptin "una cooperació policíaca i judiciària més intensa", "una harmonització dels procediments d'extradició", "enfortir el grup de Trevi que reuneix els ministres de governació i de la justícia de la CEE" i, seguint els alemanys, "crear una policia federal europea" com el FBI nordamericà.

Copiem d'un text del correligionari Manuel Riera Clavilla :

"El contrapoder sindical i els independents"

El canvi polític tanesperat i promés ha sorgit de les entranyes populars, de la societat civil que, el 14 de desembre, ha demostrat, amb una impressionant i coptadora majoria, que vol una nova societat, amb un canvi autèntic, amb vertadera participació en el progrés econòmic i amb una major justícia social en la llibertat.

El 14 de Desembre va ser l'acte de condemnaçió d'una suposada socialdemocràcia contradictòria, d'una suposada esquerra progressista que, en realitat, està al servei dels interessos d'un liberalisme econòmic salvatge i que no respon als interessos d'una societat post-moderna en un país en plé desenvolupament sociològic, econòmic i cultural.

.....

El 14 de Desembre no va ser la manifestació d'un senzill poder paral·lel ... va ser la manifestació d'un contra-poder enfront d'un Govern que està esgotant les seves possibilitats ideològiques, polítiques i socials.

.....

Aquí entra en l'anàlisi dels polítòlegs un fet llunyà; quasi oblidat, però d'arrels dures i persistents. El que tot el país va conèixer, en els anys tràgics i grandiosos de 1936 a 1939, un inici de revolució social... el fet evident i incontestable... és que el règim republicà d'una Espanya lleial va admetre i va incorporar una gran manifestació, un gran clam de justícia social. Es va fer la guerra civil per defensar-se de l'agressió nazi-feixista, però al mateix temps, en la reraguarda, es va iniciar una autèntica revolució social.

Em permeto creure que una constel·lació d'homes independents podria constituir, en el nostre país, una prometedora força política, seriosa, eficaç i progressista al servei de la Democràcia i de la Llibertat.

Manuel Riera

Mort a l'exili

El dia 25 de gener morí a Troyes el company i amic FERRAN RIUS I TOMÀS, que tantes persecucions sofrí en el combat antifranquista pel socialisme i la República.

"Avida Dollars"

El 23 de gener ha mort a Catalunya en Salvador Dalí, el tan "il·lustre" surrealista català.

Què hi direm? De jove, en els anys 30, feia impressió a Barcelona donant conferències on mostrava, a l'ensem d'una "cara dura" immensa, una estrofolària imaginació per presentar les seves bufoneries.

Quan, en 1936, Federico Garcia Lorca era assassinat pels franquistes, Dalí marxà als USA. Es que digué, com ara hem llegit, "Olé!"? Ho hem de creure? Quan triomfant Franco, Dalí retornà a Catalunya, es convertí plenament a la més innoble de les tiranies. Llegim ("Le Monde" del 27 de gener) que "va ser una "boca d'infern" que homenatjà Hitler per l'estranya i decisiva raó que hauria tingut "quatre collons" i en 1975 "felicità les autoritats per haver executat al garrot (afusellats en realitat) cinc terroristes tot i lamentant que els altres fossin graciats".

Còm interpretarem la seva innoble actitud estrofolària i provocadora? Imaginarem una hipòtesi, a la que no creiem : quan emprenia el culte del "dolar" americà, és que aquesta adhesió a l'imperi del diner era una provocació contra el capitalisme? Es que era una befa surrealista de la societat? La seva adhesió provocadora a Franco (un "geni", deia), al misticisme ultracatólic i a la monarquia, és que era una befa surrealista contra tanta imbecilitat?

Salvador Dalí caigué en una exasperant i ignominiosa actitud de suport al règim que sofrien Catalunya i Espanya. Es que era "sincer" o es que manifestava un surrealisme provocador?

Vas-hi, Dalí, Franco t'haurà acollit en el "Imperio hacia Dios", on podràs riure per darrera vegada dels turiferaris que envoltaren el franquisme!

El "Noranta-i-dos"

Es aquest l'eslògan d'una Espanya neguitosa. Neguitosa i protegida. "Espanya" és un país que "ha viscut massa temps replegat sobre ell mateix" i que "vol entrar en el món". Amb aquestes frases es pretén amagar una cruel realitat: a "Espanya" el feixisme-franquisme va guanyar la guerra contra les pròpies institucions i contra els pobles que la componen. "El crim" - protegit pel món exterior - va durar quaranta anys i no ha estat encara "reconegut", ni pel règim actual

ni per les "cancelleries" estrangeres.

"Espanya" pretén, vol creure, que escaparà a la pròpia consciència política incorporant-se a "Europa".

Aquest any 1992 "Barcelona acollirà els Jocs Olímpics", Sevilla "prepara amb febre la gran exposició universal", "Madrid exercerà les funcions de capital cultural d'Europa" i, "el país sencer celebrarà amb fast el cinc-cents aniversari del desembarcament de Cristòfor Colomb a l'Amèrica".

El món exterior vol protegir aquest Estat espanyol. De què té necessitat aquest Estat de ser protegit? Evidentment, d'una revolució i d'un combat històric que emprengué i que restà, no sols "inacabat", sinó frustrat.

Una empremta

El líder palestinià Yasser Arafat va ser rebut, molt ben rebut, a Madrid, per Felipe González i per Juan Carlos. Es un èxit diplomàtic del líder palestinià.

Llegim en aquesta ocasió el 28 de gener que "Espanya ha mantingut sempre relacions privilegiades amb el món àrab".

En efecte, Franco, que era un oficial de la Legió, va aconseguir que els tabors marroquins l'ajudessin a fer la guerra al seu poble, el poble espanyol. Va ser una guerra colonial a l'inrevés. Recordem també que Franco es feia rodejar per una "guàrdia mora". (Què ha esdevingut?). També recordarem que el règim franquista, isolat, pretenia, sense gaire èxit, mantenir "relacions privilegiades" amb el món àrab.

Aquesta "vocació" no és més que "una empremta" franquista, no és una vocació dels pobles peninsulars. Hi hagueran les revoltes del poble - la setmana tràgica a Barcelona i a Catalunya - contra la guerra del Rif. Es pot dir que a posteriori, contra aquesta "revolució catalana", hi hagué "la Cruzada" de Franco.

Els refugiats

A propòsit d'una emissió TV del 29 de març "Els contes de l'exili ordinari", Véronique Cauhape escriu en el "Monde" :

"Llur Espanya, després de la mort de Franco, no era ja per ells més que una democràcia insípida i "condicionada", una República "tèbia", una "mascarada". Aquests refugiats no se sentien ja veritablement d'aquest país que havien deixat diferent i no éssent pas d'aquell que els havia "acollit" no tenen apenes altra solució avui dia que de tractar de comprendre-ho i de trobar-se una identitat.

Entre el "jo em sento a la vegada francès i espanyol" i el "Jo em sento un home a la vegada francès, i espanyol, i en altra part" entre els que han travessat el pas de la naturalització i els que han refusat aquest darrer vincle, se sent bé que el problema resta vivent".

Dibuix de Julio Alonso
"La Voz de los Olvidados"

Recordem-ho!

Quan el senyor Olibo, alcalde de Sant-Cebrià, el 6 de febrer de 1982, acompanyat de la senyora Federica Montseny, ministre de la República espanyola, i, amb representants dels moviments republicans, de moltíssims ciutadans, va inaugurar el monument "als 90.000 refugiats internats el febrer de 1939" en el camp, hi havia, junt al monument, una gran i formosa bandera republicana espanyola, acompanyada de banderes franceses. En el públic hi havien banderes anarquistes, però no hi havia cap bandera catalana.

En aquest 50 aniversari de la inauguració del Camp, el senyor Olibo, alcalde, ha rebut la visita del president Jordi Pujol, de la Generalitat del "reialme" espanyol, i han parlat en un acte davant un nombrós públic. En les fotografies hi hem vist moltes banderes catalanes ... i cap bandera republicana.

Els temps canvien.

Rectificació

El batlle de La Vajol, del qui hem publicat una "Commemoració" en el darrer número (42) d'aquest full, es diu Miquel Giralt i Fernàndez.

BONES PÀGINES

Continació de les "Memòries d'un caralà parisenc". V.E. - XVIII.

... però la majoria eren jueus estrangers. Hi havia de tot, pagesos romanesos, obrers i un pianista. Al pianista li havien donat un pic., però naturalment no havia treballat. Hi havia entre ells uns espavilats que organitzaven vendes de tot, àdhuc de menjar, venut a part. Els dies de sabbat es cobrien amb un casquet i es rodejaven un dels braços amb vetes.

De fet, no hi ha hagut òsmesi entre espanyols i jueus. Nosaltres veniem d'una guerra amb un objectiu i un enemic precís. Esperàvem la desfeta de Hitler. Ells tenien un tarannà desorientat, sense saber perquè es trobaven allí, i no havien fet cap guerra fora

alguna excepció. Parlaven el francès encara més malament que els espanyols. Eren més aviat un entrebanc pels seus costums especials.

Els alemanys

Quan els alemanys ocuparan la zona lliure, vam veure arribar unes tropes d'alemanys i també alguns italians. Vam poder comprovar que els càstigs a l'exèrcit alemany eren molt durs. Un element

POEMA DEL RETORN

On és la nostra terra? Ja no és nostra.
Fins el seu fang, que duïem en els peus,
se l'han menjat els còdols del camí.

Nosaltres som avui els sense terra.
Portem un passaport per tot el món
sense visat. Camins, camins...

.....

Ambrosi Carrion

veïen tropes nombroses a La Ciotat, només els tècnics alemanys a les Drassanes i durant la construcció del Mur del Mediterrani, l'Organització Todt. Hi havia un escamot al Semàfor i d'altres als Blockhaus que rodejaven La Ciotat i a l'Illa Verda, prohibida als percadors.

Les Drassanes

A una època, cap els finals de 1942, les Drassanes van necessitar mà d'obra per als treballs de remenaterra. Es va demanar doncs al 167 G.T.E. de procurar cada dia 50 remenaterres. Les places no eren nominatives, és a dir que quan un espanyol estava de baixa, malalt, era reemplaçat per un altre. Es solament des del 1er. d'Agost 1943 que vam ser inscrits nominativament. La meua primera immatriculació a les Assurances Sociales va tenir lloc el 9 d'Agost 43.

El grup sortia del escorxadador format en rengleres de tres, i travessava La Ciotat en formació, com si fòssim presoners, amb un surveillant francès. A les Drassanes s'instal.laven unes vies noves de ferrocarril a l'interior de l'empresa i calia doncs netejar el terreny i fer els treballs de pic i pala necessaris. El meu primer treball va ser de retirar els enderrocs ocasionats per la caiguda d'una grúa mal carregada que un cop de mistral havia desequilibrat i enderrocat. El conductor de la grúa, indemne, cercava el seu rellotge entre els enderrocs. A les Drassanes hi havia aire comprimit, que feia el treball menys penós. Els martells pneumàtics eren manejats pels obrers francesos. Amb nosaltres hi havia armenis que feien la mala feina. Al contrari dels francesos que vestien amb jaquetes i pantalons de tela blava, neta i planxada el diumenge, els armenis es vestien amb roba vella, gairebé parracs apedeçats.

L'equip que instal.lava les vies, era compost d'obriers originaris de la Sardenya, els "sardignolos". Una vegada instal.lats els rails i les travesses, s'havia d'introduir la grava sota les travesses i entatxonar i atepèir aquesta grava amb uns pics especials molt feixucs a manejar. Per sort no vaig fer aquest treball més que uns quants dies. Al migdia aquests sards ens parlaven de la polenta, que era feta de sèmola bullida. Les Drassanes havien també d'ampliar el port. Per això era necessari d'emmotllar uns enormes blocs de formigó destinats a fer part de l'escullera nova. Aquest treball era una mica especial perquè una vegada començat, no podia ser interromput. No era un treball per a ganduls. La petita colla d'espanyols, una dotzena, havia demanat de començar de bon mati, de fer la jornada continua fins a la una de la tarda, i després quedar lliures. (Continuarà)

Presentat per : Agustí Clariana
Joaquim Vinyes

- Lió
- Décines . França

